

Pélé Yoets

Mora - Mem

כמה מיני מורא נצטוינו, זה יצא ראשונה, מה שאמרה תורה (ויקרא יט ג) איש אמו ואביו תיראו. וראיתי בני עליה והנם מועטים שיהא להם מורא מאב ואם, אם לא כשהם יראים שיכו במקל על קדק, דם, אבל כשהם קצת גדולים, פורקים על ולא עבדי אחד מני אלף ממאי דמבעי להון למעבד. אוי לבנים מיום הדין, כי בודאי האלקים יביא במשפט על כל. ומי האיש החפץ חיים, יאזר כגבר חלציו, וכל אשר בכחו לעשות מה שמטל עליו יעשה. וכבר כתבתי לעיל, שראוי לאב למחל לבנים כדי להקל מעליהם ענשם אף שעל כל פנים לא יוכלו מלט מענש ליגמרי אם לא בכח תשובה הראויה, כידוע, נקט מיהא פלגא. ועוד אני אומר, שאם אמרו חכמים (יבמות סה, ב) כשם שמצוה לומר דבר הנשמע, כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע, על אחת כמה וכמה שראוי לאב לזהר שלא להכביד ולצוות על בניו דבר שחושש שמא לא ישמעו לו, ונמצא עובר על לפני עור לא תתן מכשל (ויקרא יט יד), על דרך שאמרו (מו"ק יז, א) על המכה בנו גדול, ונמצא גורם צער למעלה על ידי העוון של בנו ומכביד גדפוהי דשכינתא בגלותא כידוע. ולכן כל ערום יעשה בדעת לפי דעתו של בן ולפי מדתו, ויהיה שוקל בפלס וקולע אל השערה ולא יחטיא:

ויש עוד מורא מקדש, אשר עכשו יש לנו במקומו בית הכנסת, אשר הוא לנו למקדש מעט. וכבר ידוע שהחמירו מאד בזהר הקדוש (פ' תרומה דף קלא) באסור הדבור בבית הכנסת עד שאמרו דמאן דמשתעי בבי כנשתא אגרע מהימנותא וכו'.

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

ולית לה חולקא באלקא דישראל. וכבר מלתי אמורה,
שבענינים כאלו צוחי רבנן ודרשי להו בפרקא כפעם בפעם,
ואין שמים על לב להניח מנהגם הרע, אלא עולם כמנהגו
נוהג. אליכם אישים אקרא, חוסו על כבוד קוננו ועל נפשכם
ותנו לב לשמע דברי חכמים ולהיות סור מרע ועושה טוב בכל
לבבכם, ותתענג בדשן נפשכם. ואם

הדבר קשה עליכם, הוו מחשבים הפסד עברה, ולפם צערא
אגרא. ומכלל מורא בית הכנסת, שלא לדבר שם בקולי קולות
כברחובות קריה, ואף אם רואה שם איש עובר עברה ורוצה
לאפרושי מאסורא, לא יתן בקולו קול עז, קול גדול, רק יציר
בעצמו כעומד לפני המלך בהיכל המלך, וחרדה ילבש, וכדי
בזיון וקצף למרים קול בבית הכנסת, ועל הכל יביא אלקים
במשפט, ודברי חכמים בנחת נשמעים (קהלת ט יז):

ויש עוד מורא שצריך לירא מן החכמים, כמו שדרשו רבותינו
זכרונם לברכה (פסחים כב ב) את ה' אלקיך תירא. לרבות
תלמידי חכמים. נמצא שהשוה מוראה למורא שמים. והן בעוון,
רבים מעמי הארץ מקלין מאד בכבוד התלמידי חכמים ומבזין
אותם, ואוי להם, שסוף סוף יכוו בגחלתם או בעולם הזה או
בעולם הבא. והן אמת שאין להאשים כל כך להמון העם על
זה, כי לא ידעו מה חמר האסור, לפי שהתלמידי חכמים
מושכים עצמם מלדרש בענין זה כדי שלא יאמרו לכבוד
עצמו הוא דורש, אבל על

כל פנים כבר שומעים בבית הכנסת מתינוקות של בית רבן
שקורין פרקי אבות, ושם נאמר (אבות ב, י) הוי מתחמם כנגד
אורן של חכמים, והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה. ונהי נמי שאין
לנו עתה דין תלמידי חכמים, אבל כבר כתבו המפרשים, שכמו
שהתלמידי חכמים נגרעו מערכן, כן ההמון העם ירדו פלאים
מערך הראשונים, ויפתח בדורו כשמואל בדורו (ר"ה כה, ב):

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.